

Sinteza obiecțiilor și propunerilor
la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Nr.	Organul competent	Conținutul obiecției/prounerii	Opinia Ministerului Justiției
1.	Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești	Nu are obiecții și propuneri	
2.	Banca Națională a Moldovei	Susține proiectul.	
3.	Asociația Băncilor din Moldova	<p>1. În redacția nouă a alin. (3) din art. 21 se păstrează sintagma „soluționarea definitivă a cauzei”. Totodată, sensul acestei sintagme poate fi interpretat neunivoc și/sau incorect de către instanțe, fapt ce ar putea leza una sau ambele părți în proces. Codul de procedură civilă prevede doar noțiunea de „hotărîre definitivă”, dar nu și cea de „soluționare definitivă a cauzei”. Astfel, nu este exclus faptul că momentul soluționării definitive a cauzei va fi considerată etapa la care s-a pronunțat o hotărîre definitivă. Oare anume asta se are în vedere în norma specială în proiect. Este necesară o redactare a normei propuse pentru a fi pusă în concordanță cu normele Codului de procedură civilă.</p>	1. Nu se acceptă.
		<p>2. Condițiile stabilite la alin. (7) cu care se propune a fi completat art. 21 nu au un caracter cert și concis și lasă un spațiu larg pentru a fi interpretate și aplicate chiar contrar scopului pentru care acestea sunt stabilite.</p> <p>Or, în fiecare caz concret anume judecătorul (judecătoria) va declara dacă există sau nu asemenea condiții, reieșind nu din stipulări concrete ale legii, dar din propria viziune, care poate fi și subiectivă, bazată pe cu totul alte circumstanțe, decît cele ce le –ar avea în vedere norma legală. Cu atît mai mult, cu noțiunile „daune severe”, „prejudicierea gravă și ireparabilă a intereselor”, că evaluarea proporționalității dintre „prejudiciul care ar putea fi cauzat” și „interesul public urmărit”, fiind vagi în esența lor, diminuează sensul normei din proiect a art. 11 alin. (4) din Legea cu privire la Banca națională în care este prescris că actele Băncii enumerate în norma dată pot fi contestate doar sub aspectul procedurii de adoptare.</p> <p>Astfel, norma dată, nu este conformă cerințelor art. 4 alin. (3) lit. b) din Legea privind actele legislative, care</p>	2. A se vedea redacția modificată a alin. (7).

		<p>stabilește că elaborarea, adoptarea și aplicarea actului legislativ se respectă, în particular, și principiile consecutivității, stabilității și predictibilității normei juridice. La caz cel mai afectat ar putea fi principiul predictibilității, dat fiind că în baza unor prevederi ambigui și incerte din lege, jurisprudența instanțelor de la caz la caz poate fi afectată de abuz și arbitrar.</p> <p>De aceea, și norma respectivă necesită a fi îmbunătățită, pentru a nu face inutilizabilă viitoarea normă a art. 11 alin. (4) din Legea cu privire la banca Națională a Moldovei.</p>	
		<p>3. Propoziția propusă spre completare la art. 23 alin. (3) nu poartă caracter normativ ce este specific construcției normei juridice, conținând numai declarații de ordin general, ale căror conținut se regăsește în art. 9, 25-27 ș.a. Cod de procedură Civilă. Din aceste considerente este oportun de exclus norma dată din proiect.</p>	<p>2. A se vedea redacția modificată a art. 23.</p>
4.	Institutul Național al Justiției	<p>4. La Art. I, modificările propuse la art. 11 alin. (4) și alin. (5) și completările art. 26 cu litera ș) din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei și art. 21 alin. (3) și art. 23 alin. (3) din Legea Contenciosului administrativ în principiu se susțin.</p> <p>Totodată, INJ consideră că Consiliul de Administrație a Băncii Naționale trebuie să fie abilitat cu dreptul de a examina contestațiile nu doar sub aspectul procedurii, dar și în fond întru asigurarea examinării sub toate aspectele și respectării drepturilor și libertățile fundamentale ale persoanelor vizate.</p>	<p>4. Nu se acceptă.</p> <p>Reieșind din particularitățile actelor Băncii Naționale, în domeniul politicii monetare și valutare menționate la art. 11 alin. (4) din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei, precum și sensibilitatea chestiunilor pe care le reglementează se consideră necesară stabilirea unor limite clare de intervenție, atât din partea Consiliului de administrație al Băncii Naționale, cât și instanțelor de judecată în procesul de examinare a contestațiilor împotriva acestor acte.</p>
		<p>5. La art. II, art. 21 alin. (7) propunerea referitoare la suspendarea executării actelor Băncii Naționale „numai la cererea reclamantului” contravine prevederilor alin. (2) al art. 21 potrivit căruia – în cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente, instanța poate dispune suspendarea actului administrativ și din oficiu.</p> <p>Se propune expunerea alin. (7) se propune în următoarea redacție:</p> <p>„(7) Suspendarea executării actelor Băncii Naționale în domeniul politicii monetare și valutare poate fi dispusă de instanța de judecată la cererea reclamantului concomitent</p>	<p>5. A se vedea noua redacție a alin. (7).</p>

	<p>cu înaintarea acțiunii în cazul în care sunt întrunite cumulative următoarele condiții:</p> <p>a) executarea actului este susceptibilă de a provoca daune grave, care ar putea fi remediate cu dificultate;</p> <p>b) reclamantul poate dovedi că suspendarea este necesară pentru a evita prejudicierea gravă și ireparabilă a intereselor sale.”.</p>	
	<p>6. La art. II, art. 21 alin. (4) în privința actelor Băncii menționate la acest alineat în privința cărora sunt impuse întrunirea cumulativă a anumitor condiții de suspendare, atenționăm că reieșind din Nota informativă, aceste condiții urmau a fi stabilite doar pentru „suspendarea actului Băncii naționale în domeniul politicii monetare și valutare”, or, potrivit prevederilor art. 177 alin. (1) CPC al RM, „în cererea de asigurare a acțiunii se indică motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii” normă valabilă și în cazul măsurii de asigurare sub formă de suspendare.</p> <p>Condițiile cumulative indicate în alin. (7) sunt foarte specifice și se pot referi doar la domeniul politicii monetare și valutare. Pentru celelalte acte enumerate la alin. (4) necesită de păstrat procedura generală. Referitor la condițiile cumulative nu pot fi impuse obligații de tipul „dacă au fost prezentate suficiente dovezi pentru a susține acțiunea”, „de a dovedi că prejudiciul care ar putea fi cauzat acestuia depășește interesul public urmărit prin emiterea actului administrativ contestat”.</p> <p>Se consideră că aceste dovezi urmează a fi prezentate în cadrul examinării contestației în fond. Or, reieșind din prevederile art. 53 din Constituție și a obiectului acțiunii în contenciosul administrativ reclamantul își apără un drept vătămat al său recunoscut prin lege.</p>	<p>6. A se vedea noua redacție a alin. (7).</p>
	<p>7. De menționat că, potrivit proiectului art. 21 se completează cu alin. (4)-(11) pe când în text lipsesc alin. (5) și (6).</p>	<p>7. Se acceptă. Au fost operate modificările de rigoare.</p>

8. Referitor la redacția propusă a **alin. (3) la art. 23**, se consideră că instanța de judecată trebuie să examineze cererile de contestare a hotărârilor Consiliului de Administrare a Băncii Naționale nu „doar sub aspectul procedurii de adoptare”, ci sub toate aspectele verificând și temeinicia actului contestat. În sensul expus în proiect se atestă o limitare a dreptului constituțional a reclamantului (persoana vătămată) consfințit în art. 53 potrivit căruia „persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei” aceasta la rândul său duce la încălcarea prevederilor art. 20 din Constituție – accesul liber la justiție și art. 26 – dreptul la apărare. Totodată, nu este asigurat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea drepturilor Omului. În redacția expusă se atestă o restrângere nejustificată impusă de legiuitor instanței de judecată la examinarea de către instanța de judecată a unor asemenea cauze, fapt prin care se încalcă și prevederile art. 14 din Constituție. Or, după cum a reținut Curtea Constituțională în hotărârea nr. 31 din 01.10.2013 „potrivit art. 114 din Constituție justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești, acestea urmează să dispună de plenitudinea prerogativelor procesuale pentru soluționarea justă a cauzei, fără stabilirea unor limitări nejustificate în acțiunile care urmează a fi întreprinse, pentru ca la realizarea scopului final hotărârea judecătorească să nu devină una doar iluzorie”.

După cum a constatat Curtea „unele prevederi derogatorii din cele expuse controlului constituționalității constituie o restrângere nejustificată impusă de legiuitor sub aspectul independenței activității instanțelor judecătorești, iar limitarea prerogativelor acordate reclamantului de a putea solicita instanței suspendarea actului administrativ, ca măsură asiguratorie pînă la pronunțarea hotărârii, face imposibilă apărarea persoanei împotriva îngrădirii

8. A se vedea comentariile de la pct. 4 din sinteză

		<p>neîntemeiate a drepturilor și libertăților sale constituționale și nu creează garanții suplimentare de asigurare a legalității, fapt ce contravine art. 6, 20 alin. (1) și art. 114 din Constituție”.</p> <p>Reieșind din cele expuse, INJ propune de a exclude din alin. (3) al art. 23 sintagma propusă în proiect „doar sub aspectul procedurii de adoptare”.</p>	
5.	Comisia Națională a Pieței Financiare	<p>18. La Art. II art. 11 după cuvintele „Băncii Naționale” de completat cu cuvintele „și Comisiei Naționale a Pieței Financiare”.</p>	<p>10. Nu se acceptă. Propunerile formulate nu corespunde scopului proiectului de Lege, care este, de fapt, operarea modificărilor în legislație urmare a hotărîrii Curții Constituționale nr. 31 din 1 octombrie 2013 pentru controlul constituționalității prevederilor art. 11 alin. (4) din Legea nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și art. 21 alin. (3) și art. 23 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XVI din 10 februarie 2000.</p>
		<p>19. La Art. II art. 21 alin. (3) la sfîrșit de comptat cu cuvintele „precum și actele Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la remedierea financiară, suspendare sau retragerea licenței”;</p>	<p>11. Nu se acceptă. Propunerile formulate nu corespunde scopului proiectului de Lege, care este, de fapt, operarea modificărilor în legislație urmare a hotărîrii Curții Constituționale nr. 31 din 1 octombrie 2013 pentru controlul constituționalității prevederilor art. 11 alin. (4) din Legea nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și art. 21 alin. (3) și art. 23 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XVI din 10 februarie 2000.</p>
		<p>20. La Art. II art. 21 alin. (7) după cuvintele „menționate la alin. (4)” de completat cu cuvintele „și actelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare, cu excepția celor specificate în alin. (3)”.</p>	<p>12. Nu se acceptă. Propunerile formulate nu corespunde scopului proiectului de Lege, care este, de fapt, operarea modificărilor în legislație urmare a hotărîrii Curții Constituționale nr. 31 din 1 octombrie 2013 pentru controlul constituționalității prevederilor art. 11 alin. (4) din Legea nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și art. 21 alin. (3) și art. 23 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XVI din 10 februarie 2000.</p>
		<p>21. La Art. II art. 21 alin. (8), (10), (11) după cuvintele „Băncii Naționale” de completat cu cuvintele „și Comisiei</p>	<p>13. Nu se acceptă. Propunerile formulate nu corespunde scopului proiectului</p>

		Naționale a Pieței Financiare”.	de Lege, care este, de fapt, operarea modificărilor în legislație urmare a hotărârii Curții Constituționale nr. 31 din 1 octombrie 2013 pentru controlul constituționalității prevederilor art. 11 alin. (4) din Legea nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și art. 21 alin. (3) și art. 23 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XVI din 10 februarie 2000.
--	--	---------------------------------	--

Viceministru

Nicolae EȘANU